

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ
В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ**
Матеріали I-ї Міжнародної науково-практичної конференції

**WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI
W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM**
Materiały I Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej

19 – 20 листопада 2015 року
Ченстохова - Ужгород - Дрогобич

19 – 20 listopada 2015 roku
Częstochowa - Użhorod - Drohobycz

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ

**Матеріали I-ї Міжнародної
науково-практичної конференції**

19 – 20 листопада 2015 року

AKADEMIA POLONIJNA W CZĘSTOCHOWIE
UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW
PAŃSTWOWY UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY
IMIENIA IWANA FRANKI W DROHOBYCZU
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW

WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM

**Materiały I Międzynarodowej Konferencji
Naukowo-Praktycznej**

19 – 20 listopada 2015 roku

Ченстохова – Ужгород – Дрогобич
Częstochowa – Użhorod – Drohobycz
Посвіт
2015

Рекомендовано до друку Вченою радою Полонійної академії в Ченстохові
(протокол № 8 від 27 серпня 2015 року)

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
С 91

Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті : Матеріали І-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 19 – 20 листопада 2015 року / [редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький]. – Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 236 с.
ISBN 978-617-7235-86-5

Видання містить доповіді І-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Редакційна колегія:

Кринські А. – д-р габ., професор
Пантюк М.П. – доктор педагогічних наук, професор
Палінчак М.М. – доктор політичних наук, професор
Зимомря І.М. – доктор філологічних наук, професор
Ільницький В.І. – кандидат історичних наук, доцент
Бриндзя І.В. – викладач кафедри екології та географії
Дмитрів І.І. – кандидат філологічних наук, доцент
Жигайло О.О. – кандидат психологічних наук, доцент
Жовтані Р.Я. – кандидат філологічних наук, доцент
Малаховська Т.О. – кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник
Пагута М.В. – кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти:

Астаф'єв Олександр Григорович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Борисов Вячеслав Вікторович, доктор педагогічних наук, професор Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Скотна Надія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ. ПОЛІТОЛОГІЯ. ФІЛОСОФІЯ

Батюк Т. Життя та творчість Мирона Кордуби	8
Бородата Т. Православна традиція Війська Запорізького.....	9
Галик В. Франкові листи з поштової скриньки Дрогобича як джерело до вивчення життя і багатогранної діяльності вченого.....	11
Горан Т. Діяльність церковних братств Сінявського деканату Перемишльської греко-католицької єпархії (1933 – 1934 рр.).....	13
Ільницький В. Співпраця представників інших національностей із українським визвольним рухом у Карпатському краї ОУН.....	14
Кашка М. Зародження «народного русофільства» в результаті інтервенції російських військ на Закарпатті (1848 – 1849 рр.).....	17
Курдина Ю. Інтердисциплінарність як шлях до вивчення гутництва Прикарпаття та Волині.....	19
Кутняк І. Поняття «життєвого світу» в феноменології Едмунда Гуссерля	21
Марасва У. Народна обрядовість як ознака традиційності українського суспільства	23
Мельничок Ю. Український визвольний рух: нарис історіографії проблеми	24
Міщенко А. Санкція як механізм впливу на країну-порушника в системі міжнародних відносин	25
Наріжний Ю. Філософський музей як засіб візуалізації філософських концептів і понять	27
Палінчак М. Особливості трактування сутності і змісту поняття «державно-церковні відносини»	28
Панченко Ю. Сучасні тенденції ідеологічного самовизначення студентства	30
Попп Р. Історична наука західних областей України в суспільно-політичних реаліях перших повоєнних років (1944 – 1950)	31
Стецик Ю. Отець Аркадій Зеневич (ЧСВВ), професор Дрогобицької василіанської гімназії (1780 – 1781 рр.): біографічний огляд	33

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Марушка М. Внесок Василя Авраменка у розвиток хореографічної освіти на Галичині	35
Околович І. Вокально-хореографічне мистецтво Дрогобиччини другої половини ХХ століття.....	36
Олексюк А. Фактори дослідницької діяльності народно-інструментального мистецтва України ХХІ ст.	37

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

МОВОЗНАВСТВО

Бенедик М. Організація наукового дискурсу: різновиди та аспекти його аналізу	39
Ваврінчак Р. Мовленнєві акти: дискурсивно-когнітивний підхід	40
Вереш М. Гіперо-гіпонімічні відношення термінів німецької християнсько-богословської терміносистеми	42
Герасочкіна Т. Особливості складання рекламних текстів та їх вплив на сучасне суспільство	43
Драбов Н. До питання взаємозв'язку мови і культури	45
Качмар О. Комунікативний акт: вербальні та невербальні компоненти	46
Котвицька В. Латентні запозичення у сучасній німецькій мові	48
Максимчук В. Новотвори з компонентом <i>слово</i> в лексиконі сучасних поетів Рівненщини.....	49
Рак О. Структурно-семантичні характеристики лексико-семантичних полів та особливості їх вживання в процесі вивчення німецької мови як іноземної	51
Рошко С. Граматичні засоби вираження порівняльних синтаксем	52

Яскевич О., Зимомря М. Система форм звертання	54
Яценко А., Яценко Г. «Для одного народу – один правопис»	55

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Александрович Т. Розуміння добра і зла в українській літературі XVII ст.	56
Баланко В. Естетичні принципи романтизму як літературного напрямку	58
Вишневська М. Специфіка діалогу у романі Джейн Остін «Гідність і Гонор»	59
Голомідова Л. Мала проза Роберта Музіля: національний образ у новелі «Гріджія»	60
Гонсалес-Муніс С. Розвінчання традиційної моделі шлюбу в поезії Енн Секстон, Сильвії Плат, Едрієнн Річ.....	62
Дмитрів І. Символіка води у поезії Богдана-Ігоря Антонича	63
Жовтані Р. Діалектика «свого-чужого» / «чужого-свого» у німецькомовній малій прозі.....	64
Зимомря І. Наративна конфігурація новелістики Артура Шніцлера	66
Зимомря М. Листи до Івана Франка – вагомий причинок у становленні діалогу культур та взаємодії творчих особистостей	68
Кемінь-Врабель О. Творчість Анджели Картер як взірць англomовної літератури «магічного» реалізму	69
Лазірко Н., Олексин Н. Творчість Стефана Георге в рецепції Володимира Державина	71
Манько Р. Поезія Збігнева Герберта в контексті супрематизму Казимира Малевича	72
Новак С. Оповідання Олександра Довженка «Мати»: актуалізація авторського концепту	73
Рашкі Н. Психологізм роману «Таємний сад» Ф. Г. Бернет	75
Свінцева І., Зимомря О. Авторська рефлексія та її роль у словесно-поетичній образності художнього тексту	77
Тьопенко Ю. Україно-англійський літературний діалог: історія, стан, перспективи.....	78
Угляр Л. Елементи магічного реалізму у прозі Тоні Моррісон.....	80
Черкашина Т. Часова організація мемуарно-автобіографічного твору.....	81

ПЕДАГОГІКА

Батурін С. Використання засобів мережевих технологій в системі вищої освіти.....	83
Білецька Л., Білецький Р. Інтерактивне навчання як запорука зростання навчальних досягнень учнів початкової школи.....	84
Блудова Ю. Національні культурні надбання як один із чинників формування художньо-естетичного смаку	85
Борисов В., Борисова С. Взаємозв'язок між самоставленням керівника навчального закладу і професійною ідентифікацією	87
Бурунова О. Основні тенденції розвитку освіти і науки Польщі в умовах світової глобалізації	88
Валєєв Р. Первинна професійна підготовка патрульних поліцейських у сучасній Україні: недоліки та переваги.....	89
Васьківська Г. Міжпредметність як необхідна умова модернізації змісту освіти	91
Васьківська О. Формування вмінь діалогічного спілкування в умовах інтердисциплінарності... ..	92
Висоцька О. Впровадження нової концепції викладання іноземних мов у ВНЗ	94
Гайдук С. Методика розвитку англomовної аудитивної компетенції дітей старшого дошкільного віку.....	95
Галів М. Ліберальні ідеї в історико-педагогічних працях Дмитра Багалія	97
Гевко І., Гусак Н. Імідж як спосіб професійної соціалізації вчителя технологій	99
Герасименко І. Досвід дистанційного підвищення кваліфікації викладачів Черкаського державного технологічного університету	100
Герасимчук В. Розвиток освіти на Закарпатті у міжвоєнний період.....	101

Гірняк С., Марадь С. Дидактичні вірші як засіб навчальної діяльності на уроках української мови в початкових класах	102
Гірняк С., Пітула І. Особливості ознайомлення четвертокласників з числівником на уроках рідної мови	104
Гірняк С., Щомак Г. Особливості опрацювання загадок на уроках читання в початкових класах.....	106
Грибок Н., Живчин А. Застосування методики СОЕВКС Г. Ситіна у формуванні культури здоров'я студентів спеціальної медичної групи (методичний аспект).....	108
Гжешук В. Професійна компетенція в умовах сучасної економічної освіти	109
Давидченко І. Методологія і методи формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів.....	110
Даниляк Р. Аксиологічний підхід до вивчення проблеми морального виховання молодших школярів засобами вітчизняної дитячої періодики	112
Жигайло О., Богенчук О. Розвиток просторових уявлень учнів початкової школи з метою формування геометричної складової предметної компетентності.....	113
Жигайло О, Завада Л. Особливості проведення уроків математики у початковій школі з мультимедійною підтримкою	115
Карбованець О., Коваль Г., Куруц Н., Філоненко М. Проектна діяльність у навчанні студентів як основа творчої самостійної роботи.....	116
Кемінь Г. Формування соціокультурної компетенції учнів під час навчання іноземної мови.....	118
Клеба А. Сутність інформаційно-комунікативної культури майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів	119
Коринець Ю. Недоліки використання комп'ютерів на уроках англійської мови: вирішення завдань такого характеру	120
Косачук С. Забезпечення єдності інваріантного і варіативного складників змісту профільного навчання: інтердисциплінарні зв'язки	122
Кравець О. Активізація пізнавальної діяльності студентів при вивченні іноземної мови.....	123
Криньські А. Університет – на службі суспільству.....	124
Кузьменко Г. Засоби удосконалення підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до організації художньо-творчої діяльності учнів основної школи.....	126
Лазаренко Н. Формування характерних ознак креативної особистості майбутнього дизайнера в процесі розв'язання творчих завдань.....	127
Луців С. Текст як основа розвитку мовленнєвої діяльності учнів початкових класів на уроках української мови	129
Лучкевич В. Принципи комунікативно орієнтованого навчання іноземних мов	131
Нетребя М. Освітня діяльність журналіста як культурний феномен.....	132
Нищак І. Проектування методичної системи навчання інженерно-графічних дисциплін майбутніх учителів технологій: інтеграційний підхід	133
Ніщенко М. Реалізація завдання соціокультурної змістової лінії у підручниках української мови для 8 класу	135
Опанасенко В. Розвиток дистанційної освіти в Україні	136
Пагута М. Інновації як передумова розвитку вищої педагогічної освіти	137
Пантюк М. Визначення змісту виховання як пріоритет формування фахових компетенцій майбутнього вчителя	139
Пантюк Т. Розвиток пізнавальних мотивів дитини – важлива умова успіху підготовки до школи.....	140
Поліщук О. Використання електронних навчальних ресурсів для організації аудиторної та самостійної роботи студентів	142

Попова О. Методологічні орієнтири професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської педагогічної освіти	143
Прикидько О. Розвиток кіберсоціалізації сучасних дітей як соціально-педагогічне явище	144
Рибак В. Особливості адаптації до навчання студентів з особливими потребами в інтегрованому освітньому середовищі	145
Розман І. Інтердисциплінарний підхід: реалізація в сфері педагогічної діяльності	147
Русіна Н. Інформаційно-освітнє середовище вищих навчальних закладів України	148
Садова І. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти	149
Савченко Т. Деякі аспекти формування у майбутніх соціальних педагогів умінь і навичок професійно орієнтованого спілкування	151
Семанчина В. Складові управлінської культури	152
Сідун Л. Професійна підготовка вчителя в умовах полікультурної освіти	154
Слободянюк О. Значення гуманітарної складової у фаховій підготовці майбутніх менеджерів	156
Старкова Г., Петрова О. Професійна освіта в сфері телебачення. Як в Україні стають режисерами	157
Стасів Н., Гудима І. Індивідуальні особливості розумової діяльності молодших школярів під час розв'язування задач	159
Стерчо І., Малаховська Т. Методика організації педагогічної практики студентів хімічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»	160
Суділовська М. Особливості розвитку чижевськознавства в Україні: теоретико-педагогічний аспект	161
Сухорукова С. Педагогічна майстерність як основа формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутнього вихователя	162
Шаран О., Зейкан С. Використання завдань із графічним змістом у процесі вивчення математики в початковій школі	164
Шаран О., Ковач О. Особливості управління самостійною роботою молодших школярів на уроках математики	165
Шовкун В. Вплив сучасних тенденцій освіти на систему підготовки майбутнього вчителя інформатики	166
Шостак У. «Особистісна активність» батьків, вчителів та учнів	168

ПСИХОЛОГІЯ

Боцвінок С. Сучасні проблеми конструювання соціального простору молодшої особистості	170
Гринечко А. Характер впливу тривожності на успішність діяльності	171
Хавула Р. Психологічні аспекти становлення життєвих стратегій молоді	173

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Антонова О. Використання тематичних соціальних мереж при організації дистанційного навчання студентів спеціальності «Журналістика»	175
Кравченко О. Використання документів Державного архіву Луганської області при викладанні історії української видавничої справи кінця ХІХ – І половини ХХ ст.	176
Сальніков С. Вищий навчальний заклад як середовище формування громадянської активності студентської молоді	177
Федотова Н. Дистанційні технології навчання під час вивчення жанрів журналістики	179
Хоменко І. Парадокс «забутого старого»: соціальні комунікації часів гібридної війни	180
Чекалюк В. Позичування держави в контексті її відзеркалення у ЗМІ	182

БІОЛОГІЯ. ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Бриндзя І. Активність глутаматдегідрогенази у вищих водних рослинах	183
Гойванович Н., Білінська Л. Аналіз антиоксидантної здатності деяких лікарських рослин Передкарпаття	184
Головчук М. Параметри засоленості поверхневих шарів субстрату відвалів м. Стебника	185
Ерем Т., Варга М. Вимоги до харчування населення України, яке проживає в екологічно несприятливих умовах	187
Сеньків В., Шпраха І. Оцінка стану довкілля м. Хуст	188
Слободян Л. Флористичне багатство техногенних екотопів Дрогобицько-Бориславської урбоагломерації	190

МАТЕМАТИКА, ЕКОНОМІКА, ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФІЗИКА

Біляй І. Формування поняття випадкової величини за допомогою наочних методів навчання ...	192
Гриб'юк О., Юнчик В. Реалізація міжпредметних зв'язків в процесі навчання математики з використанням geogebra	193
Гризун Л., Цеханський А. Дидактичні можливості технології скрайбінгу	197
Дмитрієнко О. Профілізація навчання при доборі практичних завдань у курсі інформатики ...	198
Дудура Н. Технології тестування веб-систем документообігу	199
Заглинська Л., Лукомська О. Періодизація становлення шкільної економічної освіти в Україні	201
Іщук А. Комп'ютеризоване розв'язування задач оптимізації	202
Козинцева Т., Москаленко Д. Ефективність електронних мультимедійних засобів при вивченні дисциплін гуманітарного циклу	206
Кузьменко А. Проектна діяльність учнів технічного ліцею в інтердисциплінарному контексті	207
Ніконова М. Державні банки та їх роль у підтримці експортерів	208
Лешко Р. Особливості енергетичних спектрів електрона у квазінульвимірній наносистемі за умови врахування поляризаційних зарядів	210
Слободяник О. Веб-квест як засіб реалізації навчальних проектів з фізики	211
Юрош В. Особливості становлення менеджменту в Україні	212

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ. ТУРИЗМ

Безгрєбєльна О., Гуртова Т. Здоровий спосіб життя студентської молоді у контексті реалізації оздоровчої функції фізичного виховання	214
Блавт О. Технологія тестового контролю у фізичному вихованні студентів спеціальних медичних груп	215
Бондар К. Позитивні та негативні чинники сільського зеленого туризму	216
Гарасюк Д. Залучення інвестицій у розвиток туристичної сфери	217
Горват Г. Державне та регіональне управління туризмом: проблеми та перспективи (на прикладі Закарпатської області)	219
Кіндзер Б. Кіокушинкай карате як система фізичного та духовного розвитку особистості спортсмена	220
Мельник М. Студентський спорт в системі вищої освіти України	222
Молодовець В. Тактичні системи футболу (на прикладі сучасних команд Європи)	224
Федак О., Максим'як Я., Зазуляк І. Фізичне виховання і спорт як засоби вдосконалення функціональних можливостей організму студентів	225
Чир Н., Фірге Р. Аналіз ринку туристичних послуг Італії	227

Олена КАРБОВАНЕЦЬ, Галина КОВАЛЬ, Наталія КУРУЦ,
м. Ужгород
Мирослава ФІЛОНЕНКО,
м. Київ

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ЯК ОСНОВА ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Одним із основних завдань сучасної освіти є навчити студента самостійно здобувати і поповнювати знання. У зв'язку з цим актуальною залишається проблема реалізації творчих можливостей викладачів-практиків, які повинні оволодіти сучасними методами організації самостійної роботи студентів та вдосконалювати її. Уміння самостійно здобувати і поповнювати знання є однією з основних ознак підготовки випускника вищого навчального закладу, практична реалізація якого може бути втілена у проектній діяльності.

Аналіз літератури з проблеми проектної діяльності (Н. В. Альохіна, І. Бем, Й. Шнейдер, С. Е. Генкал, І. Г. Єрмаков, А. А. Карачев, О. А. Козіна, Д. Г. Левітес, Н. В. Матяш, В. Мигунов, Ю. В. Момот, Н. Ю. Пахомова, П. Петряков, О. М. Пехота, Є. С. Полат, Д. О. Пузіков, О. Рибіна, В. Д. Симоненко, С. О. Сисоева, Ю. Л. Хотунцев, А. В. Хуторський, І. Чечель, Г. І. Щукіна) переконливо доводить її дієвість у контексті особистісно-орієнтованого підходу до навчання.

Суть методу проектів досить повно розкриває Є. С. Полат: «Метод проектів передбачає певну сукупність навчально-пізнавальних прийомів, що дозволяють вирішити певну проблему під час самостійних дій з обов'язковою презентацією результатів» [3]. Метод проектів – це комплексний навчальний метод, який дозволяє індивідуалізувати навчальний процес, дає можливість виявити самостійність у плануванні, організації та контролі своєї діяльності [4]. Д. Г. Левітес [2] та Г. І. Щукіна [5] вважають, що проектне навчання стимулює і посилює позитивну мотивацію до навчання, дає змогу студентам самостійно отримувати знання. Застосування проектів в процесі навчання студентів різних спеціальностей, спрямоване на набуття досвіду самостійного здобуття нових знань. Так як проект поєднує в собі теорію і практику, постановку певного розумового завдання й творчого, практичного його використання, то як засвідчила практика, впровадження проектної діяльності в навчальний процес є важливим засобом організації самостійної роботи студентів. Дані якісної характеристики самостійної роботи залежать від усвідомлення студентами значимості виконуваного проекту. Вони є взаємопов'язаними і зумовлюють логіку формування та розвитку самостійної роботи. Зміст роботи над проектами у процесі навчання студентів різних спеціальностей вищих навчальних закладів, розкривається через етапи їх створення – підготовчий, основний, заключний і їх складові – пошуковий, проектний, дослідницький, аналітико-корекційний, презентаційний, рефлексивний. Орієнтовні плани реалізації навчальних проектів у процесі розвитку життєвої компетентності пропонують І. Г. Єрмаков, О. Д. Пузіков. Вони передбачають реалізацію наступних проектів: творчих, ігрових, пізнавальних, дослідницьких, екологічних, проектів милосердя, культурологічних, інформаційних, економічних, практично-орієнтованих, самоосвіти та самовиховання, соціальних, профільних, інтегрованих, життєвих [1]. Для формування знань студентів з мікробіології, зоології, методики викладання біології, педагогіки відбираються творчі, дослідницькі, екологічні, практико-орієнтовані, пізнавальні проекти. Тема і їх структура повідомляється та задається студентам заздалегідь або розробляється спільно з викладачами. Проекти оформляються у вигляді паспорта (титульна сторінка, де відмічаються дані навчального закладу, тема проекту, виконавець, місто, рік; на наступній сторінці відмічаються мета проекту, гіпотеза, завдання і на третій сторінці розміщується основний зміст проекту, виклад матеріалу за визначеними розділами, висновки, література, додатки). Як важливі та ефективні засоби підвищення якості знань студентів і організації їх творчої самостійної роботи, розробляються й використовуються в практиці навчання різні теми наукових проектів, зокрема: «Клітинні механізми регулювання імунної реактивності організму на різні бактеріальні антигени», «Профілактика і лікування нозокоміальних інфекцій та їх перспективи», «Бактеріологічна діагностика хелікобактеріальної інфекції та її ефективність», «Бактерії-коменсали мукозних оболонок для профілактики і терапії нозокоміальних інфекцій людини», «СНІД – чума XXI століття», «Віруси та вакцини», «Антибіотики і їх вплив на організм людини», «Пріони та загроза для людства, що йде від них», «Імунна система й аномалії імунної відповіді», «Хвороботворні найпростіші», «Клітинні мембрани, їх будова і функції», «За здоровий спосіб життя» та ряд ін. Впровадження в практику навчання таких проектних технологій, сприяє оволодінню студентами різними способами творчої, дослідницької роботи, створенню власної стратегії навчання, дає можливість реалізовувати свої освітні ідеї й задуми, розвивати комунікативні уміння. Цінність роботи студентів над темами різного роду проектів полягає в ефективності застосування їх в освітньому процесі як засобу, який позитивно впливає на формування та якісне засвоєння знань з предмету, який вивчається студентами. Вміння педагога

ефективно організувати та впроваджувати проектну діяльність в навчальний процес є показником високого рівня його професійної компетентності. В проектній діяльності вбачаємо один із шляхів розв'язання проблеми розвитку та становлення особистості і важливий дієвий засіб організації творчої самостійної роботи студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єрмаков І. Г. Проектне бачення компетентісно спрямованої 12-річної середньої школи / І. Г. Єрмаков, О. Д. Пузіков // Завуч. – 2005. – 75 с.
2. Левитес Д. Г. Практика обучения: современные образовательные технологии / Д. Г. Левитес. – М., 1998. – 288 с.
3. Полат Е. С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Е. С. Полат. – М., 2000. – 272 с.
4. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии / Г. К. Селевко. – М.: Народное образование, 1998. – 256 с.
5. Щукина Г. И. Проблема познавательного интереса в педагогике / Г. И. Щукина. – М.: Просвещение, 1971. – 352 с.